

Păcate vechi

CRISTIAN TEODOR FSCII

EROST mai are să dai în viaeag un om de 83 de ani pentru păcatele lui de dinainte de 1989? Săptămîna trecută l-am văzut la televizor pe octogenarul Emanuel Valeriu în timp ce declara aproape amuzat că tot ceea ce s-a scris și s-a spus despre colaborarea lui cu Securitatea e neadevărat. În dosarul lui scrie cu numele „în clar“ că fostul director general al TVR în anul 1990 a fost agent instruit al Securității. Cu alte cuvinte Valeriu n-a fost un turnător oarecare, ci unul verificat și cu merite recunoscute. Potrivit aceluiași dosar care a ajuns acum cîteva săptămîni la Neculai Constantin Munteanu, Emanuel Valeriu avea o vechime de aproape treizeci de ani, ca delator.

Pagini din dosarul lui Valeriu i-au fost trimise lui N.C. Munteanu după ce fostul jurnalist la *Europa Liberă* a cerut la CNSAS documente despre toți cei care l-au turnat la Securitate.

Pînă în 1989, doar cîteva persoane din departamentul românesc al *Europei Libere* știau că Emanuel Valeriu trimitea pe ascuns acestui post de radio scrisori prin care critica regimul de la București. În 1986, ajuns la München, Emanuel Valeriu îl întâlnește pe N.C. Munteanu. În anul următor, același Valeriu îi cere lui N.C. să se pozeze împreună: o amintire. Fotografia o face soția lui Valeriu. Munteanu acceptă, dar din acel moment începe să-l bănuiască pe autorul epistolelor secrete că ar fi agent al Securității. Cînd va primi copiile paginilor din arhiva Securității ajunse la CNSAS bănuiala devine certitudine. Securitatea avea nevoie de o fotografie a lui N.C. Munteanu în vederea acțiunilor de anihilare pe care le pregătea împotriva lui.

După apariția în „Cotidianul“ a unei anchete despre încercările, parțial reușite, ale lui Valeriu de a obține informații din interiorul *Europei Libere*, acesta e invitat la Realitatea TV și neagă tot. N-a fost turnător. Povestea asta e o făcătură. Cineva are interesul să-l compromită, susține fostul admirator înfocat și declarat al lui N. C. Munteanu. Răspunde cînd confuz, cînd mușcător. E confuz cînd i se cer precizări despre ceea ce a făcut, mușcă atunci cînd i se pare că și-a prins interlocutorii cu vreo eroare. Se consideră un mare jurnalist – mai mare decît N. C. Munteanu și spune apasat, de mai multe ori, că el a fost împotriva Securității și a PCR-ului: a avut curajul să scrie la *Europa Liberă*. Nu e deloc un biet bătrîn cărui niște ziariști „neinformați“ vor să-i amărască ultimii ani de viață. E adevărat că îi expiră mandatul în CNA (unde a fost trimis de Ion Iliescu, n.m.), dar omul care avea la Securitate pseudonimele „Emil“ și „Epure“ nu se simte la sfîrșit de carieră. Cum Emanuel Valeriu a renunțat de mult timp la gazetărie, iar ca scriitor și-a tras cartușele în anii nouăzeci, probabil că i-a mai rămas ceva de turnat. ■